

**Tárgy: Tájékoztatás ellátási szerződésben
vállalt feladatok ellátásáról**
Válaszában hivatkozzon az ügyiratszámunkra!

**Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata
Dr. Trippon Norbert polgármester
részére**

Tisztelt Polgármester Úr!

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata határozatlan idejű ellátási szerződést kötött 2014. július 18. napján Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzatával a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 65./F §-ában szabályozott atipikus fejlődésű személyek nappali ellátásának biztosítására. A 624/2014. számú ellátási szerződésben foglaltak szerint, valamint a szerződés 1. számú módosítása (492/2020.) alapján 2020. június 1. napjától a Budapest XV. kerület Molnár Viktor utca 94-96. szám alatti Fejlesztő Gondozó Központban önkormányzatunk 5 férőhelyet biztosít ellenérték fejében Budapest Főváros IV. kerületében lakóhellyel rendelkező, sajátos nevelési igényű sérült fiatalok, illetve felnőttek számára. A Fejlesztő Gondozó Központtal 2025. évben 4 fő IV. kerületi lakos állt intézményi jogviszonyban.

Mellékelve küldöm a Budapest Főváros XV. Kerületi Önkormányzat Göncz Árpád Szociális Intézmény Fejlesztő Gondozó Központ 2025. évi beszámolóját és az ellátott személyekre vonatkozó tájékoztatást.

Jelen levél kizárólag elektronikus úton kerül megküldésre.

Budapest, „időbélyegző szerint”

Tisztelettel:

Cserdiné
Németh
Angéla

Cserdiné Németh Angéla
polgármester

Digitálisan aláírta: Cserdiné Németh Angéla
Dátum: 2026.01.27. 09:28:50

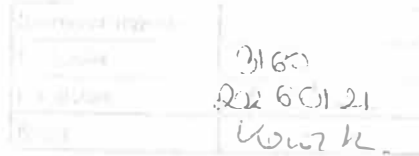
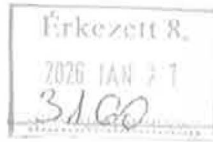
Melléklet:

1. GÁSZI - Fejlesztő Gondozó Központ 2025. évi beszámoló (7 oldal)

Kapja:

1. Budapest Főváros IV. kerület Újpesti Önkormányzata – Hivatali kapun keresztül
2. Göncz Árpád Szociális Intézmény – Hivatali kapun keresztül
3. Közgazdasági Főosztály
4. Irattár

2025 JAN 21

BUDAPEST FŐVÁROS
XV. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT

GÖNCZ ÁRPÁD
SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY

FEJLESZTŐ GONDOZÓ
KÖZPONT

1158 Budapest, Molnár Viktor utca 94-96.

Tel.: (06 1)417-33-80

Email: feno-ujpalota@gaszixv.hu

FEJLESZTŐ GONDOZÓ
• K Ö Z P O N T •

Budapest Főváros XV. Kerületi Önkormányzat
Polgármesteri Hivatala
Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály
1153 Budapest, Bocskai u. 1-3.
Reiszné Naszádi Magdolna
Főosztályvezető

Budapest Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal Központi iktató 1		
Iktatószám	5	2025-17/2025
2025 JAN 22		
Csúf		ca
Előszám	Mel. lekt. Ugyintéző	dt. K.R.

Tárgy: 2025. évi beszámoló a FENO IV. kerületi lakcímmel rendelkező szolgáltatást igénybe vevőiről

Tisztelt Reiszné Naszádi Magdolna!

A Fejlesztő Gondozó Központ (FENO) 2025-ben is szociális alapszolgáltatásként biztosította a saját otthonukban élő, súlyosan, halmozottan fogyatékos (SHF) fiatalok és felnőttek nappali ellátását. Ezek a személyek magas támogatási szükséglettel élnek, mindennapjaik során a nap 24 órájában segítségre szorulnak életük csaknem minden területén. Kommunikációjuk akadályozott, mozgásuk korlátozott, érzékszervi és értelmi fogyatékossgal élnek, valamint gyakran különböző egészségügyi problémák is nehezítik mindennapjaikat. Az SHF személyek vonatkozásában az intézmény elsődleges célja a hátrányok mérséklése, az esélyegyenlőség előmozdítása és a társadalmi szemlélet formálása. Emellett törekszik a szociális, mentális és egészségi állapotukhoz igazodó kiegyensúlyozott napirend kialakítására, a társas kapcsolatok létrejöttének és fenntartásának támogatására, valamint tartalmas, élményt nyújtó szabadidős tevékenységek biztosítására. Napközi otthonos rendszerben nyújtja szolgáltatásait, az igénybe vevők számára legmegfelelőbb, sérülésspecifikus, egyéni és csoportos, komplex tevékenységekkel. A FENO meghatározó szerepet tölt be nem csak az igénybe vevők, de a családok életében is, mivel lehetőséget teremt a családtagok számára, hogy a gondozási feladatok mellett munkát vállaljanak, aktív társadalmi életet éljenek, miközben csökkenti a mindennapi gondozással járó fizikai és mentális terhelésüket.

A FENO a nappali ellátás keretében, szükség szerint a következő szolgáltatási elemeket biztosította: tanácsadás, készségfejlesztés, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, étkeztetés, esetkezelés, felügyelet, gondozás, közösségi fejlesztés, gyógypedagógiai segítségnyújtás és pedagógiai segítségnyújtás.

A fejlesztés/szintentartás, gondozás a szakemberek által szeptemberben összeállított, egyénre szabott, komplex, sérülésspecifikus egyéni fejlesztési tervek alapján zajlott, folyamatosan nagy hangsúlyt fektetve a családokkal való együttműködésre, a felmerülő intézményi és egyéni

változások kezelésére, a mozgatással kapcsolatos erőteljesen jelentkező kihívásokra. A napi ritmust a napirend, illetve az órarend határozta meg továbbra is az intézmény szokásai és hagyományai mentén. A foglalkozások keretét a csoportos és egyéni foglalkozások alkották. A hat darab hat fős csoport egy csoportvezető és két gondozó közreműködésével végezték tevékenységüket az év első felében, szeptembertől viszont a humán erőforrás tekintetében bekövetkezett negatív változások miatt, adott csoport két szakemberrel tudott működni az év végéig. Az első félévben hatékonyan, a magas létszámban működő mozgásfejlesztői team lehetőségeit maximálisan kihasználva épültek be az új mozgásfejlesztési, szinten tartási lehetőségek az intézmény szakmai programjába, az igénybe vevők egyéni órarendjébe. Ezek a tevékenységek pozitívan hatottak a gondozási, szabadidős, közösségi tevékenységekre is. Számos külsős program szerveződött, sok időt tudtak a csoportok szabadlevegőn tölteni tartalmas, strukturált tevékenységekkel (kondi park használat, szabadidő park-, integrált játszótér használat). A megbízási szerződéssel dolgozó mozgásfejlesztő kolléga, illetve a Gondoskodás Gyermekinkért Alapítvány által biztosított gyógytornász időszakos jelenléte és szintén az alapítvány által biztosított BEMER terápiás készülék használatának lehetősége támogatni tudta ezt az egyre nagyobb kihívást jelentő területet.

Az év második felében a változó -humán erőforrás -körülményeknek való megfelelés jelentette a legnagyobb kihívást. Jelentősen át kellett strukturálni a foglalkozások, tevékenységek rendjét, gyakoriságát. Legfőbb szempont az ellátás biztonságának, szakmai színvonalának garantálása volt a csökkent dolgozói létszám mellett is. Ebben az előző évek tapasztalatai sokat segítettek, rugalmasabban tudta a kollektíva kezelni a felmerülő váratlan helyzeteket, a folyamatos vezetői jelenlét, újra tervezés, a tevékenységek monitorozása segítette a működést.

Az év folyamán a következő programok és szabadidős tevékenységek valósultak meg:

Január: pótszilveszteri buli, szakorvosi szűrővizsgálat-ortopéd

Február: farsang, Valentin nap, nyílt napok,

Március: Márc. 15.-i ünnep, FENO 34. születésnapja,

Április: Húsvét, Föld napja, Anyák napi ünnepség, szervezettefejlesztés, kisbuszos kirándulások

Május: Gyermeknap, Májusfaállítás, szakorvosi szűrővizsgálat (fogászat), Tábor - Balatonmáriafürdő kicsik

Június: Élmény nap, szülői értekezlet, Tábor-Balatonmáriafürdő-nagyok,

Szeptember: Bowling-bajnokság, szakorvosi szűrővizsgálat (ortopéd)

Október: Állatok világnapja, Halloween, szakorvosi vizsgálat (bőrgyógyászati),

November: „Fordított nap”, „Mesék napja”,

December: Mikulás ünnepség, Karácsonyi ünnepség.

2025-ben 36 férőhelyen 35 fő ellátását végezte az intézmény, két főnek szűnt meg, illetve egy főnek keletkezett intézményi jogviszonya, az igénybe vevők átlag életkora 33 év volt. Az év folyamán 239 napon nyújtott szolgáltatást az intézmény, a kliensforgalom 5830 fő volt.

Januártól folyamatosan zajlottak az intézmény szakmai programjában meghatározott tevékenységek, csoportos és egyéni keretek között, illetve az egész házat érintő események kapcsán. Új foglalkozásként a BEMER (rezgésterápiás) gép kipróbálása került bevezetésre, illetve elkezdődött a további ötletek monitorozása, bevezetés tervezés.

A Gondoskodás Gyermekinkért Alapítvánnyal továbbra is szoros együttműködést folytatott az intézmény. Ennek keretében zajlottak a kiscsoportos állatasszisztált foglalkozások, az

alapítvány által foglalkoztatott mozgásfejlesztői tevékenység, a Házhoz jön a kultúra programsorozat (Számos műfajból meghívott előadók fellépése az intézményben), a Szülőklub. Több alkalommal keresték fel az intézményt olyan szolgáltatók, civil szervezetek, amelyek célul tűzték ki SHF személyek ellátását a közeljövőben. Ez mutatja, hogy számítanak az intézmény szakmai tudására, tapasztalatára, illetve lehetőséget nyújtott a szakmai kapcsolódásra is.

Egész évben folyamatos, zökkenőmentes volt az intézmény épített és tárgyi környezetének minőségi szinten tartása, az amortizációból fakadó cserék, szerelések bonyolítása. A speciális étel előkészítés tárgyi feltételei folyamatosan rendelkezésre álltak. Új légkondicionáló került beszerzésre.

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2025. márciusában megtartott ülésén döntött arról, hogy a FENO közvetlen szomszédságában üresen álló önkormányzati tulajdonú épület középső traktusa a Göncz Árpád Szociális Intézmény telephelybővítéséként a Fejlesztő Gondozó Központ üzemeltetésébe kerüljön. Ez lehetőséget jelent majd részben a mostanra tetten érhető zsúfoltság megoldására, másrészt új szakmai tartalmak megvalósítására.

A kollégák egész évben részt vehettek továbbképzéseken, konferenciákon és szakmai megbeszéléseken, amelyek lehetőséget adtak az új ismeretek megszerzésére, szakmai kapcsolódások kialakítására. Az év első felében intézménylátogatások alkalmával lehetett ötleteket, információkat, praktikus tapasztalatokat szerezni.

Az intézmény folyamatos kapcsolatot tartott az ELTE BGGYT Főiskolai Karával, közösségi szolgálat teljesítésének kapcsán középiskolákkal, pedagógia és gyógypedagógiai asszisztens képzés kapcsán felnőtt képző intézményekkel, hogy aktívan részt tudjon venni a diákok és hallgatók terepgyakorlati képzésében.

2025-ben 4 fő IV. kerületi lakos állt intézményi jogviszonyban a Fejlesztő Gondozó Központtal: .

Név: (cím: 1048 Budapest, , szül: Budapest 1982. , an: ..... Mária)

Név: (cím:1042 Budapest,, szül: Budapest, 1976. , an: .....Ildikó)

Név: (cím:1044 Budapest, , szül: Budapest, 2000, an: Andrea)

Név: (cím:1041 Budapest, , szül: Budapest, 1993 ., an: ..... Anikó)

Mellékelve küldöm , , , , szolgáltatók igénybe vevőkkel kapcsolatos 2025. évi beszámolót.

NÉV

Habár az évet ugyanabban a csoportban kezdte, a helyszín megváltozott. Ezt az év kezdetekor gond nélkül megszokta. Szeret csak a maga világában jelen lenni, de előfordul időnként, hogy egy-egy gondozótól kért és kapott öleléssel töltekezik a mindennapjaiban. Az év során egyre nyitottabb lett a körülötte lévő világra, ami gondozóival való viselkedésében nyilvánult meg. Kedvenc helye a csoportszobában elhelyezett kanapé, leginkább ott szeretne üldögélni, ha tehetné. Szereti a rendet, és ha minden pontosan úgy áll, ahogy annak lennie kell. Autoagresszív viselkedése egyre ritkább (fej ütögetése). A mindennapos tevékenységekbe elvárt tőle az aktív bevonódás (terítés, elpakolás).

Az intézménybe érkezéskor, valamint az intézményből való távozáskor pelenkát visel. A napirendnek megfelelően kísérik őt mosdóba. A csapat néha megnyitja, kezét vezetett segítséggel mossa. A kanalat fogva önállóan eszik pépes ételt, kissé nehézkesen, tekintettel, hogy kevés foga van. A poharának fülét fogva iszik. Öltözködésnél segíteni szükséges ruhadarabjai fel-és levételében, de együttműködő.

Konduktor által vezetett csoportos, valamint egyéni mozgásfejlesztésen vett részt. Az egyéni foglalkozások célja a praktikus mozgások gyakorlása volt. Álló helyzetben bokája és térde kifelé rotált helyzetben áll. A sétát feltételezhetően fájdalmai miatt egyre lassabban végzi. Gyakran húzza jobb lábát. Kéthetente MOTOMed kiegészítő mozgásterápián vett részt az év első felében. Nyúlás-fogás-elengedést megfelelően végzi, differenciált ujjmozgásai kialakultak. Az eszközöket megfogja, de gyorsan el is engedi őket.

Sztereotipikus mozgásai és hangadásai vannak. Szükségletét a mosdó irányába tett útjával jelzi, kezünk húzásával. Sztereotipikus mozgásai és hangadásai jelzik aktuális kedvét, állapotát. Hangos hangadásai a feszültségét jelzik. Társaival ritkán veszi fel a kapcsolatot. Bizonyos személlyel/személlyel szeret egy sajátos, tapsolós játékot játszani. Gondozóival általában szükséglete jelzésekor veszi fel a kapcsolatot.

Mindennapjairól elmondható, hogy általában a maga társaságában szeret lenni. Időnként szüksége van gondozótól kapott ölelésre, simogatásra. A nagy intézményi eseményeken általában jól érzi magát, könnyen alkalmazkodik. Kutyaterápiás foglalkozáson a kutya jelenléte nem zavarja, szívesen simogatja az állatot, pozitív hatással van rá.

Saját csoportja életében visszahúzódóbb. A csoportos foglalkozásokon keresi a kiutat a helyzetekből. Zenét és mesét szívesen hallgat, a mozgással járó aktív tevékenységeket kedveli a legkevésbé.

NÉV

Általános állapota ingadozó volt az elmúlt egy évben. Betegségekkel küzdött, hosszabb ideig otthonában tartózkodott. Intézménybe visszatérve kerekesszékekben történt a helyzetváltoztatása a legrövidebb távolságok tekintetében is. A tavasz végére megerősödött, újból képes lett a vezetett sétára. Étvágya továbbra is változó maradt: volt, hogy napokig mindent megevett, volt, hogy szinte semmit nem fogadott el. Hangulatát nagyban befolyásolta a fizikai állapota. Mosolygós, vidám, érdeklődő volt, ha jobban érezte magát, ellenben, ha fáradtabb volt vagy fájdalmak gyötörték, akkor panaszos nyöszörgéssel adta ezt környezete tudtára.

Általában naponta kétszer igényelt pelenkacserét. Amikor fizikálisan gyengébb volt, akkor a mozgássérült mosdóban fekvéskor történt a tisztázása. Az arcmosást, fogmosást nehezen tűrte. Etetéssel étkezett, turmixolt ételt fogyasztott. Ivásnál jellemzően pohárból történt az ivás. Öltözködésnél együttműködő volt, de teljes megsegítést igényelt.

Mozgásállapotában februárban jelentős változás következett be: minden előzmény nélkül, séta közben hirtelen nem tudott ráállni a lábára. Az állapot több héten át fennállt, később mozgásállapota megerősödött. Az első 1–2 hónapban még passzívan, kerekesszékekkel közlekedett a biztonsága érdekében, azonban év végére képes volt stabilan végig sétálni egy teljes kört az intézményen belül. Aktivitása megnövekedett, a pihenőhelyeken (pl. babzsák, fotel) csak rövid ideig maradt. A megnövekedett mozgásigény azonban néha kihívást is jelentett balesetvédelmi okokból. Képes volt megfogni és megtartani tárgyakat, de kizárólag azokat, amelyek felkeltették az érdeklődését. A játékokat vagy eszközöket jellemzően saját kezdeményezés alapján választotta ki.

Kommunikáció tekintetében szeretett mosolyogni, érdekes hangokat ismételtetni, mormogni, dallam foszlányokat dúdolgatni. Nemtetszését, fájdalmát csuklójának harapásával jelezte. Hangokkal, mimikával kommunikált. Szemkontaktust rövid ideig felvett. Kedvetlenebb napjain ellenállóbb, morgósabb, ingerlékenyebb volt.

Általában jól érezte magát az intézményi környezetben. A közeledésnek, az egyéni figyelemnek örült. Szerette a csoportos együttléteket.

A foglalkozásokon jobban kedvelte, ha csak megfigyelő lehetett egy - egy foglalkozáson. Együtt cselekedve, kezét vezetve jól be lehetett vonni bizonyos tevékenységekbe. Nem zárkózott el a kooperatív cselekvéstől sem. Az intézmény által nyújtott terápiák Balázs feltöltődését, ellazulását, új élményekkel való gazdagodását eredményezték.

NÉV

NÉV kiválóan beilleszkedett a közösségbe. Láthatóan elfogadta az intézmény szabályait és napirendjét, társai és segítői között kellemesen érezte magát. Az év eleji hangoskodás – főként a csendespihenő alatt – teljesen megszűnt, nyugodt pihenéssé alakult. Kedves, kiegyensúlyozott fiatalembernek bizonyult, szerette a társaságot és a körülötte zajló mozgalmasságot. Érdeklődve figyelt, szemével követte a számára izgalmas, érdekes eseményeket. Mosollyal és hangos nevetéssel reagált a vicces, humoros helyzetekre. Testszerte feszes izomzat jellemezte. Tempója megfontolt, lassú volt, ezért fontos volt kivárni nála a reagálást, a válaszadást.

A napirendnek megfelelően használta a mosdót pelenkacseréhez. Jól ismerte a folyamatokat. Tisztálkodás során minden mozdulatát irányítani kellett, kezeit a segítők mosták, mivel feszes izomzata miatt a tevékenység nehezített volt. Pépesített ételt fogyasztott, étvágya nem volt jó. Kortyonként ivott, egyértelműen jelezte, ha már nem kérte az ételt vagy az italt.

Öltözködésnél minden ruhadarab le- és felvételénél teljes mértékű segítséget igényelt.

Heti rendszerességgel vett részt konduktor által irányított egyéni és csoportos mozgásos fejlesztéseken. Kerekesszékekben ült, minden helyzetben maximális manuális segítségre volt szüksége. Érdeklődő volt, szeretett részt venni minden feladatban. Bal karját aktívan, teljesen ki tudta nyújtani. NÉV mozgásos fejlesztési céljai közé tartozott a teljes test minél gyakoribb passzív átmozgatása, a különböző helyzetekben történő optimális pozícionálás (hason és háton), a nyak-, hát- és törzsizomzat erősítése, valamint a szem-kéz koordináció fejlesztése. További cél volt, hogy minél gyakrabban, legalább 10–15 percen keresztül viselje könyöksínjét a további kontraktúrák kialakulásának megelőzése érdekében. Sok gyakorlás történt matracon, hason fekvő helyzetben végzett helyváltoztatással. Minden egyéni foglalkozás alkalmával egyszer körbefordult, minimális segítséggel. Bobath-labdán hasalva aktívan emelte és forgatta a fejét, karjaival közben támaszkodni próbált. Minden egyéni mozgásos fejlesztés után körülbelül fél órán keresztül viselte a könyöksínjét. Kerekesszékekben ülve gyakorolták a különböző tárgyakra való ráfogást és megtartást: a karikákat minimális segítséggel képes volt a bolyára vagy pálcára helyezni. Bal kezének ujjait mérsékelten, de aktívan tudta mozgatni. Jórészt megértette, amit mondtak neki vagy kértek tőle. Az „aka” szókezdeménnyel fejezte ki, hogy szeretett volna valamit. Mosollyal reagált arra, ha egy tevékenységben szívesen részt vett volna, illetve, ha valami különösen tetszett neki. Jó humorérzékét jelezte, hogy felszabadultan nevetett egy-egy vicces helyzeten. Eldöntendő kérdésekben és választási szituációkban rendszerint adekvát választ adott.

Környezetét érdeklődéssel figyelte, fejét megemelte, ha valaki belépett a csoportba. Szívesen volt társai között, jól érezte magát társaságban. Segítőire figyelt, idegenektől nem tartott, nem volt szégyenlős. Barátkozó természetű volt, örült a közeledésnek és az érintésnek. A közös programok élményt jelentettek számára.

Érdeklődve nézelődött, szeretett aktívan, együtt cselekedve részt venni a foglalkozásokon. Feladatokra vállalkozott, kérésre kevés biztatást igényelt. A segítséget elfogadta, örömet lelt a tevékenységekben. Kíváncsi, nyitott természetű volt, kedvelte az újdonságokat, szívesen próbálta ki az új játékokat, és az ismeretlen dolgokba is könnyen bevonható volt. Jól motiválható volt, a sikerélmények lendületet adtak számára. Kedvence a zenés foglalkozás volt, ilyenkor feltűnően vidámnak mutatkozott. Az intézmény által nyújtott terápiák feltöltődését, ellazulását és új élményekkel való gazdagodását eredményezték.

NÉV

Kedves fiatal hölgy. 2025-ben is szerette az intézmény légkörét, társai és segítői között jól érezte magát. Hangulatát érzelmi és mentális állapota befolyásolta. Előfordult, hogy feszültebben érkezett, hangosabb és nyugtalanabb volt a megszokottnál. Hosszabb ideig tartó nyugtalanság esetén szivacsra feküdt. Modulál ellátott kerekesszékeiben ülve passzívan közlekedett. Test szerete feszes izomzat jellemezte.

A nap folyamán általában egyszer került sor pelenkacserére. Kérésre csípőjét megemelte, ezzel segítve a folyamatot.

Tisztálkodási helyzetben is együttműködő volt, fogmosásnál kinyitotta a száját, kézmosásnál kezét a segítők vezették a csap alá. Étkezés tekintetében étvágya nagyon jó volt. Az ételt villával összetört formában fogyasztotta.

Az öltözködés és vetkőzés a feszes izomzata miatt kissé nehezített volt, de segíteni tudott azzal, hogy ellazította magát és megemelte a csípőjét.

Mozgásállapotában az elmúlt időszakban jelentős változás nem volt tapasztalható. Speciális, ülőmodulos kerekesszékeiben passzívan közlekedett, ortopéd cipőt viselt. Az egyéni és csoportos mozgásos foglalkozásokon való részvételét aktuális komfortérzete és hangulatingadozásai befolyásolták. Arányaiban egyformán volt tapasztalható viselkedésének kiegyensúlyozottabb és labilisabb oldala, ami a feladathelyzetekbe való bevonhatóságában is megmutatkozott. A nagyméretű Bobath-labda használata során örömmel nyújtózkodott és hintázott, ilyenkor a térdelő testhelyzet megtartását is gyakorolható volt. Az ebédet követő csendespihenő idején rendszeresen lehetősége nyílt szivacson a kinyújtózásra és a pozícióváltásra. Ellazult állapotban kifejezetten érdeklődött a taktilis ingerek iránt. Az akaratlagos fogás és elengedés gyakorlását reflexgátló testhelyzetben, háttámasztott törökülésben tudta leginkább alkalmazni. Karsínt alkalmanként használt, elsősorban étkezéskor vagy a támasz nélküli törökülés megtartásakor.

Határozottan jelezte, ha valami nem tetszett neki, a „nem” szót érthetően ki is mondta. A felé irányuló információkra nem mindig reagált, de legtöbbször látszott rajta a közlési szándék és akarat. Fájdalmát vagy nemtetszését hangos megnyilvánulással, kiabálással és karlendítésekkel jelezte. A hangos zajokat és a mozgalmasságot nem minden esetben kedvelte, inkább nyugodtabb légkörben érezte jól magát. Ugyanakkor a vidám közösségi együttléteket szívesen fogadta. A közvetlen, kétszemélyes kapcsolatot, a közelséget és az érintést kifejezetten kedvelte, ilyenkor jobban megnyílt, közlékenyebb volt, hálásan mosolygott. Társaival nem kezdeményezett kapcsolatot, de szívesen volt közöttük.

A foglalkozások szemlélője és megfigyelője volt. Együtt cselekedve kooperatívnak bizonyult, ha a tevékenység felkeltette az érdeklődését. Jelezte, ha már nem kívánt részt venni a közös feladatban: elfordította a fejét, kiáltott egyet vagy elhúzta a kezét. A fényeket, a zenét, a hangszereket és a sétákat kedvelte, ezekre pozitívan reagált.

Budapest, 2026. január 20.

Tisztelettel:

Némethné Varga Viktória
egységvezető